

Asia: VN /5137/2022

Työryhmän lausuntopyyntö valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta sekä valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta

Digita Oy (jäljempänä Digita) katsoo, että valmiuslain varautumisvelvollisuuden uudistamista koskeva muistio on selkeä ja erinomaisesti valmisteltu. Se antaa kattavan kuvan varautumisvelvollisuutta koskevasta voimassa olevasta lainsäädännöstä ja havaituista kehittämiskohteista. Valmiuslain varautumissääntelyn uudelleentarkastelu on kansainvälisessä turvallisuusympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi perustelua. Digita katsoo myös, että työryhmän valmistelemassa muistiossa esitetyt alustavat ehdotukset ovat oikeansuuntaisia ja luovat hyvän perustelun lainvalmistelutyölle.

Miten arvioisitte voimassa olevan valmiuslain kokonaisuutta ja toimivuutta? Mitä valmiuslaissa tulisi erityisesti kehittää?

Valmiuslain kokonaisuudistusta valmistelevan työryhmän muistiossa esittämä nykytilan arviointi ja alustavat kehitysehdotukset ovat pääosin kannatettavia.

Onko muita näkökulmia, joita edustamanne taho erityisesti toivoisi otettavan huomioon valmiuslain uudistamista koskevassa työssä?

Valmiuslakityöryhmän muistion kohdassa 5 esittämät alustavat ehdotukset ovat perusteltuja ja pääosin kannatettavia.

Digita on työryhmän kanssa samaa mieltä siitä, että olisi loogista laajentaa valmiuslain varautumisvelvollisuuden organisatorista soveltamisalaa myös viranomaiskoneiston ulkopuolisiin yhteisöihin siltä osin kuin on kyse julkisten hallintotehtävien hoitamista varten lailla perustetuista tai niitä hoitamaan velvoitetuista tahoista (ehdotus 2). Esimerkkilista huomioiden on kuitenkin tärkeää varmistaa, etteivät varautumisvelvollisuudet muodostu vastuulla olevaan tehtävään nähden liian raskaiksi.

Digita kannattaa myös työryhmän alustavaa ehdotusta 4, jonka mukaan yksityisen sektorin varautuminen on syytä edelleen jättää erityissääntelyn, sopimusten ja vapaaehtoisuuden varaan. Teleyrityksiä koskeva varautumisvelvollisuus perustuu sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin (917/2014) ja varautumisvelvollisuus koskee sekä poikkeusoloja että normaaliaikojen häiriötilanteita. Tämän lisäksi Digita huolehtii Yleisradio Oy:lle laissa asetetusta varautumisvelvoitteesta Ylen televisio- ja radiolähetysten jakelun osalta. Digitan näkökulmasta nykyinen lainsäädäntö ja siihen liittyvä yhteistoiminta viranomaisten ja muiden tahojen kanssa on toiminut käytännössä hyvin. Pääsyyinä tähän voi pitää hyvää varautumista, valmiussuunnittelua sekä säännöllistä harjoittelua. Digita kannattaakin työryhmän ehdotusta 5 varautumisvelvollisuuden aineellisen sisällön täsmentämisestä sekä työryhmän ehdottamista vähimmäistoimenpiteistä.

Kuten muistiossa on tuotu esiin, erityisesti kriittisiin infrastruktuuri- ja palvelutoimijoihin kohdistuvat varautumisvastuut lisääntyvät olennaisesti CER- ja NIS2-direktiivien voimaantulon myötä. Siksi onkin tärkeää varmistaa, ettei yrityksille kohdistuva hallinnollinen ja taloudellinen taakka nouse liian raskaaksi. Sääntelyn lisääntyessä olisi myös toivottavaa, että varautumista koskeva sääntelykokonaisuus olisi selkeä, johdonmukainen ja kohtuullinen.

Tuominen Sanna
Digita Oy